

?Tots Sants

Ja s'ha fet fosc. Ha estat un llarg dia de Tots Sants, però encara he d'anar a complir amb la invitació del Prudenci Degus Tamara, un manresà de qui diuen que fa les millors castanyes. Arribo a l'adreça indicada: és una casa aïllada als afores. Toco el timbre i em venen calfreds. El Prudenci obre la porta i, tot i no tenir-hi confiança, em saluda amb una abraçada on palpa més del que jo consideraria necessari. El segueixo fins a la galeria amb vidrieres que donen al pati. Tot i la foscor s'intueix que a fora hi ha roba estesa, peces que no sabia identificar, però que semblen pesades, ja que el vent no aconsegueix onejar-les. El palpador del Prudenci es treu la roba suada, la tira a la llar de foc i s'asseu davant del foc en calçotets. Allà on vas, fes com veuràs, i tot i la incomoditat de la situació, la temperatura invita.

«Per Tots Sants sempre ens reuníem tota la família aquí, a casa de los abuelos, davant la llar de foc per menjar castanyes i escalfar-nos. Com ha canviat tot... Els meus avis van viure la guerra i es regien per l'economia d'aprofitament». El Prudenci sacseja amb satisfacció la paella castanyera sobre la curiosa brasa. Realment, l'olor és reconfortant, familiar. «Recordo especialment un any que preparàvem les castanyes i les cendres del *abuelo*, i he de reconèixer que van ser les millors castanyes que he menjat mai. Això sí, els panellots fluixets: els pinyons estaven durs com dents, *pero no podíamos refunfuñar* o ens queia un hostiot». M'apropa la paella i, il·lús de mi, agafo una castanya. Em cremo i em cau a la falda. Per sort estic xop i la castanya es refreda evaporant-me la suor. Me la menjo. «Sabe a gloria, ¿verdad?», em pregunta. «Deliciosa», li responc.

«Mira'ns ara, torna a ser novembre, tornem a ser davant de la llar de foc, però aquest any, *sudados como cerdos*», diu ell. «I per què no s'estalvia el patiment?», pregunto. «*Es tradición familiar*. Les castanyes de Tots Sants en aquesta casa són sagrades», respon. Insisteixo: «I aquest any no podria haver fet un gelat de castanyes?». El Degus Tamara nega amb el cap: «*Hijo*, no em facis obrir el congelador...». Em demana que li passi un paper de sobre la taula. L'agafo, és un recordatori de defunció d'una senyora: Glòria Degus. «Era la següent i *bebía demasiado*...», sospira i tira el recordatori a la brasa. «I ara em pregunto si farà fred i si tindrem prou combustible per passar l'hivern. *Antes éramos tantos, y ahora...* Saps, a mi ja no em queden fills, i alerta perquè més del 55% del cos és aigua, *y esto nadie lo tiene en cuenta*... Bé,

no té importància. Ara, per fer baixar les castanyes, et quedes a fer la barbacoa».

M'eixugo indignament la suor del front amb els calçotets, miro la *roba* estesa i em preparo per fugir.